PRZYKŁADOWY ROZKŁAD MATERIAŁU
To nasz świat. Geografia 7

Podstawa programowa zakłada, że w klasie 7 zostaną zrealizowane działy IX–XIII tego dokumentu. Poniższy rozkład materiału zawiera propozycje zagospodarowania 60 godzin lekcyjnych. Na lekcjach geografii nauczyciel może również zorganizować wyjścia w teren, prezentacje uczniów, realizację projektów itp.

Zielonym kolorem oznaczono treści nieobowiązkowe i środki dydaktyczne do wyboru.

Numer lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Środki dydaktyczne
1.	Lekcja organizacyjna	• zasady pracy i oceniania na lekcjach geografii w klasie 7			
2.	Powtórzenie kluczowej wiedzy z poprzednich klas. Diagnoza	• siatka geograficzna i kartograficzna • współrzędne geograficzne • klimatogramy	• przypomina sobie kluczową wiedzę i najważniejsze umiejętności z klas 5 i 6 (siatka geograficzna, siatka kartograficzna, współrzędne geograficzne, klimatogramy)	III.1 IV.2 VI.1 VI.2	• podręcznik, s. 8–10 • zeszyt ćwiczeń, s. 5 • diagnoza • gra lub quiz przypominający najważniejsze zagadnienia z klasy 6
DZIAŁ 1. Położenie i terytorium Polski					
3.	Położenie i granice	• położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski • współrzędne geograficzne – skrajne punkty Polski i Europy • rozciągłość południkowa i równoleżnikowa	• wskazuje na mapie i omawia położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski • opisuje przebieg polskich granic (w tym morskich wód wewnętrznych) • wymienia sąsiadów Polski • odczytuje z mapy nazwy skrajnych punktów Polski i Europy oraz podaje ich współrzędne geograficzne • oblicza rozciągłość południkową	IX.1 IX.2 IX.3	• podręcznik, s. 12–16 • zeszyt ćwiczeń, s. 6–7 • karta pracy • film edukacyjny • mapa ścienna Polski i Europy • atlas geograficzny • globus

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

			i równoleżnikową Polski i Europy		
4.	Konsekwencje położenia geograficznego	• konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski i Europy	• wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze konsekwencje położenia geograficznego naszego kraju oraz Europy	IX.2 IX.3	• podręcznik, s. 17–22 • zeszyt ćwiczeń, s. 8–9 • karta pracy • ćwiczenie interaktywne • filmy edukacyjne • mapa ścienna Polski i Europy • atlas geograficzny • interaktywne mapy online, np. na stronach Google Maps, Google Earth
5.	Podział administracyjny	• podział administracyjny Polski	• wskazuje na mapie i nazywa województwa i ich stolice • omawia trójstopniowy podział administracyjny w Polsce • charakteryzuje podział władzy samorządowej	IX.4	• podręcznik, s. 23–27 • zeszyt ćwiczeń, s. 10–11 • karta pracy • ćwiczenia interaktywne • mapa administracyjna Polski • narzędzia GIS, np. na stronie portal.geo.stat.gov.pl
6., 7.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		IX.1–IX.4	• podręcznik, s. 28–31 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian • ćwiczenia interaktywne
DZIAŁ 2. Środowisko przyrodnicze Polski					
8.	Ukształtowanie terenu	• pasowy układ rzeźby terenu w Polsce	• wskazuje na mapie najniżej i najwyżej położone punkty w Polsce • na podstawie mapy hipsometrycznej omawia	II.2	• podręcznik, s. 36–38 • zeszyt ćwiczeń, s. 12–13 • karta pracy • mapa ścienna hipsometryczna Polski i Europy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

			ukształtowanie powierzchni w Polsce		• atlas geograficzny
9.	Dzieje obszaru dzisiejszej Polski	• dzieje geologiczne Polski • dzieje geologiczne Ziemi	• wymienia wydarzenia, które zaszły na terenie Polski w ciągu dziejów • określa, kiedy wystąpiły zlodowacenia w Europie (w tym w Polsce) • omawia podział dziejów geologicznych Ziemi • wymienia ważne wydarzenia w historii Ziemi	IX.5	• podręcznik, s. 39–42 • zeszyt ćwiczeń, s. 14–15 • karta pracy • ćwiczenie interaktywne • tabela stratygraficzna • filmy dotyczące historii geologicznej Ziemi, np. na stronie NaukowoTV • mapa geologiczna Polski na stronie żywaplaneta.pl – https://zywaplaneta.pl/mapa-geologiczna-polski/
10.	Powstawanie i cechy gór	• wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski	• wskazuje na mapie łańcuchy górskie w Polsce • opisuje typy gór i podaje ich przykłady z Polski i ze świata • podaje orogenezy, w których trakcie powstały dane łańcuchy lub pasma górskie • wyjaśnia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski • omawia rzeźbotwórczą działalność lodowców górskich	IX.5	• podręcznik, s. 43–48 • zeszyt ćwiczeń, s. 16–17 • karta pracy • filmy edukacyjne • mapa ścienna Polski i Europy • atlas geograficzny • narzędzia GIS do generowania reliefu, np. na stronie geoportal.gov.pl • aplikacja Google Earth • fotografie, filmy, modele, rysunki przedstawiające różne typy gór
11.	Wpływ lądolodu na rzeźbę terenu	• wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski	• tłumaczy, czym były zlodowacenia i kiedy występowały na terenie Europy, w tym Polski • podaje cechy krajobrazu polodowcowego, rozróżnia krajobrazy staroglacjalny i młodoglacjalny	IX.5	• podręcznik, s. 49–54 • zeszyt ćwiczeń, s. 18–19, 86–87 • karty pracy • ćwiczenie interaktywne • filmy edukacyjne • mapa ścienna Polski i Europy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Mąląg

			• rozpoznaje formy polodowcowe na ilustracjach i w terenie		• atlas geograficzny • narzędzia GIS do generowania reliefu, np. na stronie geoportal.gov.pl • fotografie, filmy, modele, rysunki przedstawiające różne formy polodowcowe
12.	Surowce mineralne	• podział surowców mineralnych • rozmieszczenie głównych złóż surowców mineralnych w Polsce • znaczenie surowców mineralnych w gospodarce	• wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych złóż surowców mineralnych w Polsce • omawia podział surowców mineralnych i sposoby ich wydobywania, podaje przykłady • wyjaśnia, jakie znaczenie mają surowce mineralne w gospodarce	IX.15	• podręcznik, s. 55–60 • zeszyt ćwiczeń, s. 20–21, 88–90 • karty pracy • ćwiczenie interaktywne • film edukacyjny • atlas geograficzny (mapa rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce) • eksponaty różnych surowców mineralnych, np. węgla kamiennego, granitu • zdjęcia, filmy z różnych ośrodków wydobywczych w Polsce
13., 14.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		II.2 IX.5 IX.15	• podręcznik, s. 61–66 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian • ćwiczenia interaktywne
15.	Zmienność pogody i czynniki klimatotwórcze	• czynniki kształtujące klimat w Polsce • prognozowanie pogody • wpływ pogody na gospodarkę	• tłumaczy różnice między pogodą a klimatem • wymienia główne elementy pogody i klimatu • wylicza czynniki kształtujące klimat w Polsce	IX.6 IX.7 IX.8	• podręcznik, s. 70–74 • zeszyt ćwiczeń, s. 22–23 • karta pracy • mapy synoptyczne, prognozy pogody

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

			• podaje nazwy przyrządów pomiarowych służących do badania pogody i klimatu • prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody • określa wpływ pogody na działalność człowieka		
16.	Klimat	• główne cechy klimatu w Polsce • długość okresu wegetacyjnego i jego wpływ na rolnictwo • zmiana klimatu	• charakteryzuje klimat w Polsce i jego przestrzenne zróżnicowanie • korzysta z map klimatycznych, aby opisać klimat w Polsce • wyjaśnia, czym jest cień opadowy • podaje i omawia rodzaje wiatrów lokalnych • odczytuje informacje z klimatogramów • prezentuje informacje z zakresu zmiany klimatu w Polsce	IX.6 IX.7 IX.8	• podręcznik, s. 75–81 • zeszyt ćwiczeń, s. 24–25, 78–79, 91–93 • karty pracy • film edukacyjny • prezentacja PowerPoint • mapy klimatyczne • klimatogramy wybranych miast w Polsce, np. na stronie https://pl.climate-data.org
17.	Morze Bałtyckie	• położenie i cechy przyrodnicze Morza Bałtyckiego • degradacja wód Morza Bałtyckiego	• wskazuje na mapie Morze Bałtyckie i omawia jego położenie • podaje cechy przyrodnicze Bałtyku, opisuje jego faunę • wyjaśnia przyczyny niskiego zasolenia wód Bałtyku • tłumaczy, czym jest eutrofizacja • wymienia przyczyny i skutki zanieczyszczenia wód Morza Bałtyckiego	IX.9	• podręcznik, s. 82–88 • zeszyt ćwiczeń, s. 26–27 • karta pracy • filmy edukacyjne • źródła internetowe, np. naszbaltyk.pl • materiały WWF Polska dotyczące zanieczyszczenia Bałtyku • proste doświadczenie przyrodnicze – wpływ zasolenia na gęstość wody
18., 19.	Rzeki	• systemy rzeczne Wisły i Odry oraz ich walory przyrodnicze	• opisuje elementy systemu rzecznego • wylicza różne typy ujść rzek	IX.10 XI.1	• podręcznik, s. 89–97 • zeszyt ćwiczeń, s. 28–31 • karta pracy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		• ochrona przeciwpowodziowa	• charakteryzuje Wisłę i Odrę • wyjaśnia, czym jest powódź oraz podaje główne przyczyny i skutki tego zjawiska • omawia sieć rzeczną w Polsce • przedstawia sposoby ochrony przeciwpowodziowej ze szczególnym uwzględnieniem przykładów z Dolnego Śląska i Małopolski		• ćwiczenie interaktywne • filmy edukacyjne • mapa zagrożenia powodziowego, np. na stronie https://mapy.geoportal.gov.pl
20.	Gleby	• rodzaje gleb w Polsce • rozmieszczenie gleb w Polsce • przydatność rolnicza poszczególnych rodzajów gleb	• określa, czym jest gleba • wylicza główne rodzaje gleb w Polsce i podaje ich cechy • na podstawie map tematycznych opisuje rozmieszczenie różnych rodzajów gleb w Polsce • wyjaśnia, czym jest żyzność gleby i od czego zależy • omawia poziomy glebowe • ocenia przydatność poszczególnych rodzajów gleb dla rolnictwa • rozpoznaje na ilustracjach różne rodzaje gleb • wymienia czynniki glebotwórcze • tłumaczy, jak powstają gleby	IX.11	• podręcznik, s. 98–103 • zeszyt ćwiczeń, s. 32–33 • karta pracy • ćwiczenie interaktywne • mapa gleb w Polsce • eksponaty lub ilustracje profili glebowych
21.	Lasy	• rodzaje lasów w Polsce • rozmieszczenie lasów w Polsce	• charakteryzuje rodzaje lasów w Polsce • wyjaśnia, czym jest lesistość • na podstawie mapy tematycznej omawia zróżnicowanie lesistości w Polsce • tłumaczy, jakie znaczenie mają lasy	IX.12	• podręcznik, s. 104–108, 282–283 • zeszyt ćwiczeń, s. 34–35 • karta pracy • filmy edukacyjne • ilustracje lub eksponaty – np. szyszek i liści różnych gatunków drzew

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

			• na podstawie fotografii, ilustracji, filmów lub obserwacji w terenie rozpoznaje rodzaje lasów • uzasadnia szkodliwość procesu wylesiania		
22.	Ochrona środowiska	• znaczenie środowiska przyrodniczego • formy ochrony przyrody w Polsce • ochrona przyrody na obszarze własnego regionu	• wskazuje na mapie parki narodowe w Polsce • wyjaśnia wpływ człowieka na środowisko • tłumaczy, czym są parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe i pomniki przyrody • podaje cele ochrony przyrody • wymienia przykłady form ochrony przyrody w swojej okolicy • charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce	IX.13 IX.14	• podręcznik, s. 109–115 • zeszyt ćwiczeń, s. 36–37 • karta pracy • fotografie i filmy przedstawiające parki narodowe w Polsce
23., 24.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		IX.6–IX.14 XI.1	• podręcznik, s. 116–121 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian • ćwiczenia interaktywne
25.	Diagnoza	• migracje • energetyka	• przypomina sobie kluczową wiedzę i najważniejsze umiejętności z klasy 6 (migracje, energetyka)	VII.7 VII.9	• diagnoza
DZIAŁ 3. Ludność Polski					
26.	Liczba i rozmieszczenie ludności	• liczba ludności w Polsce i jej zmiany • rozmieszczenie ludności w Polsce	• na podstawie danych demograficznych omawia zmiany liczby ludności w Polsce	X.1 X.2	• podręcznik, s. 126–130 • zeszyt ćwiczeń, s. 38–39 • karta pracy • ćwiczenie interaktywne

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		• gęstość zaludnienia w Polsce	• opisuje zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce, korzystając z map tematycznych • podaje czynniki wpływające na osiedlanie się ludności w danym miejscu • oblicza gęstość zaludnienia w Polsce		• dane statystyczne, np. na stronie GUS
27.	Migracje	• typy migracji • saldo migracji • przyczyny i skutki migracji w Polsce	• wyjaśnia podstawowe terminy dotyczące migracji • omawia typy migracji • oblicza saldo migracji • przedstawia przyczyny i skutki migracji w Polsce • na podstawie wykresów i danych statystycznych omawia migracje w Polsce w latach 1990–2023, podając zmiany salda migracji oraz ich przyczyny • określa, kiedy Polska była krajem emigracyjnym, a od kiedy jest krajem imigracyjnym	X.5	• podręcznik, s. 131–136 • zeszyt ćwiczeń, s. 40–41 • karty pracy • dane statystyczne, np. na stronie migracje.gov.pl
28.	Przyrost naturalny	• zmiany w przyroście naturalnym ludności w Polsce i w wybranych krajach Europy	• oblicza przyrost naturalny i jego współczynnik • na podstawie wykresów i danych statystycznych omawia zmiany przyrostu naturalnego w Polsce na tle krajów Europy • wyjaśnia przyczyny niskiego przyrostu naturalnego w Polsce	X.4	• podręcznik, s. 137–141 • zeszyt ćwiczeń, s. 42 • karty pracy • dane statystyczne, np. na stronie GUS

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

29.	Przyrost rzeczywisty	• zmiany w przyroście rzeczywistym ludności w Polsce i w wybranych krajach Europy	• oblicza przyrost rzeczywisty i jego współczynnik • na podstawie wykresów i danych statystycznych opisuje zmiany przyrostu rzeczywistego w Polsce na tle krajów Europy	X.4	• podręcznik, s. 142–146 • zeszyt ćwiczeń, s. 43 • karta pracy • ćwiczenia interaktywne • dane statystyczne, np. na stronie GUS
30.	Zróżnicowanie płci i wieku	• piramida płci i wieku ludności w Polsce • starzenie się społeczeństwa	• odczytuje informacje z piramidy płci i wieku ludności Polski • podaje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństwa • omawia prognozy demograficzne dla Polski	X.3	• podręcznik, s. 147–151 • zeszyt ćwiczeń, s. 44–45, 82–85 • karty pracy • prezentacja PowerPoint • dane statystyczne, np. na stronie GUS
31.	Zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe	• zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe ludności Polski	• wyjaśnia terminy: *mniejszość narodowa*, *mniejszość etniczna*, *grupa etniczna*, *mniejszość wyznaniowa* • wymienia oraz charakteryzuje mniejszości narodowe i etniczne w Polsce • na podstawie mapy tematycznej omawia rozmieszczenie mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce • na podstawie wykresów oraz danych statystycznych przedstawia zróżnicowanie wyznaniowe w Polsce	X.6	• podręcznik, s. 152–158 • zeszyt ćwiczeń, s. 46–47 • karta pracy • dane statystyczne, np. na stronie GUS • filmy lub ilustracje obrazujące zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe w Polsce
32., 33.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		X.1–X.6	• podręcznik, s. 159–164 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian • ćwiczenia interaktywne

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

34.	Urbanizacja	• urbanizacja w Polsce i Europie	• wyjaśnia termin *urbanizacja*, tłumaczy, czym jest wskaźnik urbanizacji • podaje cechy sieci osadniczej w Polsce • porównuje warunki życia na wsi i w mieście • na podstawie map i danych statystycznych omawia wielkość wskaźnika urbanizacji w Polsce na tle innych krajów Europy • opisuje proces urbanizacji na przykładach	X.8	• podręcznik, s. 168–171 • zeszyt ćwiczeń, s. 48–49 • karty pracy • filmy lub fotografie przedstawiające rozwój miast i zmiany wynikające z urbanizacji
35.	Miasta	• rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce • typy aglomeracji	• na podstawie mapy określa rozmieszczenie miast w Polsce • wskazuje największe pod względem liczby mieszkańców i powierzchni miasta w Polsce • charakteryzuje typy aglomeracji i podaje ich przykłady	X.8	• podręcznik, s. 172–176 • zeszyt ćwiczeń, s. 50–51 • karta pracy • filmy edukacyjne
36.	Rozwój największych miast	• przyczyny rozwoju największych miast w Polsce • związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu, stylu zabudowy oraz	• omawia czynniki rozwoju i funkcje miast • opisuje strefę podmiejską i wyjaśnia przyczyny jej rozwoju, powołując się m.in. na przykłady obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa • na podstawie map i danych statystycznych omawia migracje wewnętrzne i ich wpływ na rozmieszczenie ludności na przykładach wybranych gmin województw	X.8 XI.3 XI.4	• podręcznik, s. 177–183 • zeszyt ćwiczeń, s. 52–53 • karta pracy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		struktury ludności na przykładach obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa • wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego	zachodniopomorskiego i podlaskiego • podaje przyczyny i skutki wyludniania niektórych obszarów w Polsce		
37., 38.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		X.8 XI.3 XI.4	• podręcznik, s. 184–187 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian
Dział 4. Gospodarka Polski					
39.	Warunki rozwoju rolnictwa	• warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce	• wyjaśnia, czym jest rolnictwo i jakie pełni funkcje • na podstawie map tematycznych opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce	X.9	• podręcznik, s. 192–196 • zeszyt ćwiczeń, s. 54–55 • karta pracy • mapy tematyczne Polski
40.	Produkcja rolnicza	• przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw roślin i chowu zwierząt w Polsce oraz ich znaczenie gospodarcze	• na podstawie map tematycznych omawia rozmieszczenie głównych upraw roślin w Polsce • na podstawie map tematycznych opisuje rozmieszczenie chowu zwierząt w Polsce	X.10	• podręcznik, s. 197–202 • zeszyt ćwiczeń, s. 56–57 • karta pracy • mapy tematyczne Polski • ilustracje lub eksponaty przyrodnicze, np. różnych rodzajów zbóż

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

			• wyjaśnia znaczenie gospodarcze upraw roślin i chowu zwierząt w Polsce		
41.	Rozwój przemysłu	• przyczyny zmian w strukturze przemysłu w Polsce • wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia na przykładach konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej	• tłumaczy, czym jest przemysł i jakie pełni funkcje • wymienia największe polskie firmy przemysłowe • omawia cechy polskiej gospodarki, ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu, w latach 1945–1989 i po 1989 r. • opisuje przemiany przemysłu w konurbacji górnośląskiej i aglomeracji łódzkiej • charakteryzuje zmiany w strukturze zatrudnienia na przykładach konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej	X.11 XI.5	• podręcznik, s. 203–208 • zeszyt ćwiczeń, s. 58–59 • karta pracy • ćwiczenie interaktywne • prezentacja PowerPoint • filmy edukacyjne
42.	Energetyka	• podział na odnawialne i nieodnawialne źródła energii • warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych • wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładach	• wyjaśnia, czym są energetyka oraz struktura produkcji energii • tłumaczy, czym są odnawialne i nieodnawialne źródła energii oraz podaje ich przykłady • opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze wpływające na rozwój poszczególnych typów energetyki w Polsce • charakteryzuje zróżnicowanie polskiej energetyki na przykładach województw pomorskiego i łódzkiego	XI.2	• podręcznik, s. 209–216 • zeszyt ćwiczeń, s. 60–61 • karta pracy • ćwiczenia interaktywne • filmy edukacyjne • dane statystyczne dotyczące produkcji energii w Polsce i Europie

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		województw pomorskiego i łódzkiego	• omawia transformację energetyczną w Polsce i wymienia jej przyczyny • przedstawia, jak transformacja energetyczna zmienia strukturę produkcji energii w naszym kraju • charakteryzuje kierunki zmian w energetyce wyznaczone przez Unię Europejską		
43., 44.	Usługi	• rodzaje usług w Polsce • związek między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta	• wyjaśnia, czym jest sektor usług i jakie typy działalności się do niego zaliczają • przedstawia wybrane gałęzie sektora usług w Polsce • opisuje polskie import i eksport • omawia wpływ transportu morskiego na rozwój przemysłu i usług w Trójmieście • na podstawie mapy tematycznej charakteryzuje infrastrukturę transportową w Polsce	X.12 XI.6	• podręcznik, s. 217–224 • zeszyt ćwiczeń, s. 62–63, 94–97 • karty pracy • ćwiczenie interaktywne • filmy edukacyjne
45.	Struktura zatrudnienia ludności	• znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju kraju • różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i wybranych państwach europejskich	• wyjaśnia, czym jest struktura zatrudnienia ludności • tłumaczy zależność między poziomem rozwoju kraju a strukturą zatrudnienia ludności • na podstawie wykresów i danych statystycznych porównuje strukturę zatrudnienia ludności w Polsce i wybranych krajach Europy	X.7	• podręcznik, s. 225–228 • zeszyt ćwiczeń, s. 64–65 • karta pracy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

			• omawia zmiany struktury zatrudnienia ludności w Polsce na przestrzeni lat		
46., 47.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		X.7 X.9–X.12 XI.2 XI.5 XI.6	• podręcznik, s. 229–234 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian • ćwiczenia interaktywne
48.	Walory turystyczne	• walory turystyczne Polski • wpływ turystyki na rozwój społeczno-gospodarczy kraju • wpływ walorów przyrodniczych pobrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach	• wyjaśnia, czym jest turystyka i jakie są jej typy • tłumaczy, czym są walory turystyczne • wymienia walory turystyczne Polski • omawia wpływ turystyki na rozwój społeczno-gospodarczy kraju • przedstawia przyrodnicze walory turystyczne pobrzeża Bałtyku oraz kulturowe walory turystyczne Małopolski	X.13 XI.7	• podręcznik, s. 238–244 • zeszyt ćwiczeń, s. 66–67, 80–81 • karty pracy • ćwiczenie interaktywne • filmy edukacyjne
49.	Obiekty na liście światowego dziedzictwa UNESCO	• wybrane obiekty z listy światowego dziedzictwa UNESCO w Polsce	• wyjaśnia, czym jest UNESCO • wskazuje na mapie oraz charakteryzuje polskie obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO • tłumaczy, czym jest ONZ	X.13	• podręcznik, s. 245–250 • zeszyt ćwiczeń, s. 68–69 • karta pracy • ćwiczenie interaktywne • filmy edukacyjne
50.	Sukcesy Polski w świecie	• przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego oraz sukcesów polskich	• omawia rozwój Polski po 1989 r. • podaje przykłady osiągnięć Polaków w świecie w ostatnich latach	X.14	• podręcznik, s. 251–255 • zeszyt ćwiczeń, s. 70–71 • karta pracy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej	• wymienia przykłady polskich firm, które odniosły sukces na arenie międzynarodowej • wyjaśnia, czym jest PKB i opisuje zmiany wartości tego wskaźnika w Polsce na przestrzeni lat		
51., 52.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		X.13 X.14 XI.7	• podręcznik, s. 256–259 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian • ćwiczenia interaktywne
DZIAŁ 5. Własny region i mała ojczyzna					
53., 54.	Własny region i mała ojczyzna	• położenie własnego regionu geograficznego na mapie Polski • określenie obszaru utożsamianego z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym • główne cechy środowiska przyrodniczego regionu • główne cechy gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych • zależności między elementami środowiska geograficznego na	• wskazuje na mapie i charakteryzuje własny region geograficzny • określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym • charakteryzuje środowisko przyrodnicze własnego regionu • wymienia źródła informacji o własnym regionie • korzysta z Banku Danych Lokalnych GUS • na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych omawia główne cechy gospodarki własnego regionu • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie	XII.1 XII.2 XII.3 XII.6 XIII.1	• podręcznik, s. 262–267 • zeszyt ćwiczeń, s. 72–73, 98–99 • karty pracy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu	obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu		
55., 56.	Zwiedzanie i promocja małej ojczyzny	• zaprezentowanie w wybranej formie walorów własnego regionu • projektowanie trasy wycieczki krajoznawczej po własnym regionie	• analizuje różne źródła informacji o swoim regionie w celu promowania jego walorów • planuje bezpieczną i komfortową wycieczkę krajoznawczą • wyjaśnia, jak należy się przygotować do wycieczki krajoznawczej	XII.4 XII.5	• podręcznik, s. 268–273 • zeszyt ćwiczeń, s. 74 • karta pracy
57., 58.	Mała ojczyzna jako miejsce zamieszkania	• rozpoznawanie w terenie głównych obiektów decydujących o atrakcyjności małej ojczyzny • przedstawienie w wybranej formie atrakcyjności małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach • projektowanie na podstawie własnych obserwacji terenowych działań służących zachowaniu walorów środowiska	• na podstawie obserwacji terenowych oraz różnych źródeł informacji opisuje swoją małą ojczyznę jako miejsce zamieszkania i działalności gospodarczej • proponuje zmiany mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz zachowanie walorów środowiska geograficznego własnego regionu	XIII.2 XIII.3 XIII.4	• podręcznik, s. 274–276 • zeszyt ćwiczeń, s. 75 • karta pracy

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg

		geograficznego oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności			
59., 60.	Powtórzenie wiadomości. Sprawdzian	• utrwalenie wiadomości • ocena osiągnięć uczniów		XII.1–XII.6 XIII.1–XIII.4	• podręcznik, s. 277–278 • mapa myśli do uzupełnienia • zadania „Sprawdź się” • sprawdzian

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, autorka: Agnieszka Maląg